

Vår referens

Miljöenheten

Christer Persson

040 - 25 26 94

ENLIGT SÄNDLISTA

**Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Impan i
Simrishamns kommun**
(3 bilagor)

Länsstyrelsen har arbetat fram ett förslag till skötselplan för naturreservatet Impan i Simrishamns kommun. Naturreservatet bildades den 20 december 2004.

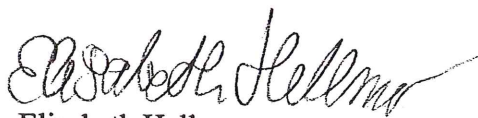
Förslaget har remissbehandlats

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer länsstyrelsen skötselplanen, daterad 20 december 2004, för naturreservatet Impan i Simrishamns kommun (Bilaga 1) att gälla tills vidare.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet

I den slutliga handläggningen av detta ärende deltog Elisabeth Hellmo, beslutande och Christer Persson, föredragande.

Elisabeth Hellmo

Christer Persson

Bilagor:

1. Skötselplan för naturreservatet Impan, Simrishamns kommun
2. Hur man överklagar
3. Sändlista

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET IMPAN

SIMRISHAMNS KOMMUN
SKÅNE LÄN

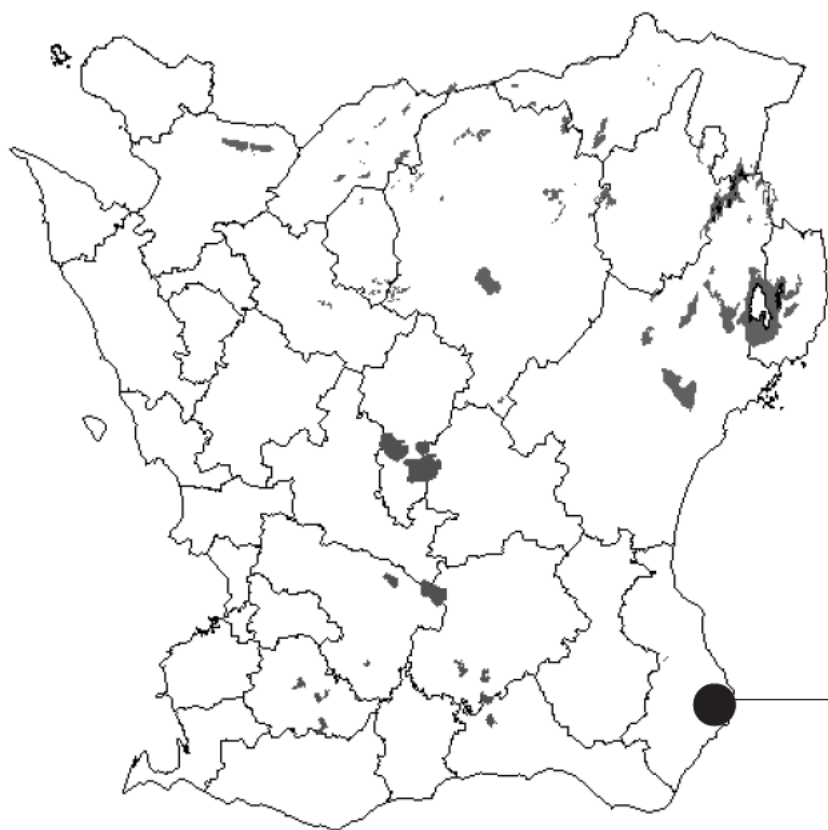
Förvaltare: Länsstyrelsen

Planen fastställd 2004-12-20 av Länsstyrelsen i Skåne län

"Impan", förkastningsbrant i underkambrisk sandsten i gränsen mellan byarna Gladsax och Gröstorp.

Foto: 1 april 2004

Naturreservatet
Impan

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 Syftet med reservatet -----	4
2 Beskrivning av området -----	4
2.1 Administrativa data -----	4
2.2 Historisk och nuvarande markanvändning -----	5
2.3 Översiktlig beskrivning av områdets bevarandevärden -----	9
2.3.1 Geovetenskapliga, biologiska och kulturhistoriska bevarandevärden -----	9
2.3.2 Intressen för allmänheten -----	11
3 Översikt över planerad markanvändning och skötsel -----	11
3.1 Övergripande mål -----	11
3.2 Generella riktlinjer och åtgärder -----	11
3.3 Kvalitetsmål -----	11
3.3.1 Jordbruksmark -----	11
3.4 Jakt -----	12
4 Mål och föreskrifter för planeringsområden -----	13
4.1 Hävd av jordbruksmark -----	14
4.2 Hävd av övrig mark -----	18
5 Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder -----	19
6 Anordningar för rekreation och friluftsliv -----	20
6.1 Övergripande mål -----	20
6.2 Riktlinjer och åtgärder -----	20
6.2.1 Tillgänglighet -----	20
6.2.2 Anordningar för friluftslivet -----	20
6.2.3 Information -----	21
6.2.4 Utmärkning av naturreservatets gräns -----	21
7 Uppföljning, utvärdering och övervakning av naturvärden -----	21
8 Revidering av skötselplanen -----	22
9 Finansiering av förvaltningen -----	22
9.1 Ekonomisk utredning -----	22
9.2 Finansiering av förvaltningen -----	22
10 Källor -----	22
10 Nyttjandrätter (Servitut) -----	23

BILAGOR

- A. Ekonomisk karta, skala 1:10 000
- B. Nuvarande markanvändning, skala 1:10 000
- C. Planerad markanvändning, skala 1:10 000
- D. Skötselplanekarta, skala 1:4 000
- E. Stängselkarta, skala 1:4 000

1 SYFTET MED RESERVATET

Syftet med naturreservatet skall vara att bevara ett uråldrigt jordbrukslandskap som karaktäriseras av öppna, naturbetes- och åkermarker i kuperad terräng med spridda eller grupperade lövbärande träd och buskar. Vidare skall en geologiskt intressant förkastningsbrant i underkambrisk sandsten innehållande kulturhistoriska spår av gruvsdrift bevaras. Reservatet ska innehålla biotoper som utgör en komplett och god livsmiljö för fridlysta eller nationellt rödlistade växt- och djurarter samt förekommande livsmiljötyper som av regeringen har rapporterats förekomma i enlighet med bilaga 1 i Rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (habitatdirektivet).

2 BESKRIVNING AV OMRÅDET

2.1 Administrativa data

Områdets namn	Impan
Objektnummer	
Skyddsform	Naturreservat
Beslutsdatum	2004-12-xx
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen i Skåne län
Internationella åtaganden	-

Län	Skåne län
Kommun	Simrishamn
Församling/socken	Glagsax och Järrestad

Vegetationszon	Nemorala zonen (sydsvenska lövskogsregionen)
----------------	--

Naturgeografisk region	7, Skånes sediment. och horstområden
------------------------	--------------------------------------

Läge	Ca 1 100 m SO Gladsax kyrka
------	-----------------------------

Kartblad	Topografisk karta:	2D SO Tomelilla
	Ekonomisk karta:	2E1a Järrestad, 2E1b Simrishamn
		2E2a Ö Vemmerlöv, 2E2b Baskemölla

Gränser	Området är markerat med svart punktstreckad linje på bifogad karta, Bilaga A
---------	--

Dikningsföretag	Ja
-----------------	----

Arealer	Totalt ca 25,0 ha, varav cirka 25,0 ha land		
		Nuvarande	Mål
	Jordbruksmark	24,6 ha	24,6 ha
	- Åker/vall	2,4 ha	2,4 ha
	- Bete	22,1 ha	22,2 ha
	- Ohävdad	0,1 ha	0,0 ha
	Övrig mark	0,4 ha	0,4 ha
EU-prioriterade naturtyper och arter	4030	Torra hedar (alla typer;)	1,2 ha
	6210	Kalkgräsmarker	0,6 ha
	6230	*Artrika stagg-gräsmarker på silikatsubstrat	Mosaik
	8230	Pionjärvegetation på silikatrika bergytter	2,7 ha
	8310	Grottor som inte är öppna för allmänheten	0,0 ha
	1308	Barbastell - <i>Barbastella barbastellus</i>	

Planförfattare	Christer Persson
----------------	------------------

2.2 Historisk och nuvarande markanvändning

Reservatet är beläget i två byar. Den östra delen ligger i Järrestads församling strax väster om Gröstorps medna den västra delen är belägen i Gladsax församling strax öster om Gladsax by. Gröstorps by berördes av enskifte under åren 1796 - 1804 och byn hade då tre vångar. Reservatet är beläget i ett område som betecknades "Enet" och som utgjorde utmark till byn.

Ovan:

Gatumarkskarta över Gröstorps by 1797. Reservatet är beläget omedelbart väster om byn. Reservatets sydöstra hörn (invid nuvarande idrottsplatsen i Gröstorp) är markerat med röd linje på kartan.

Till vänster

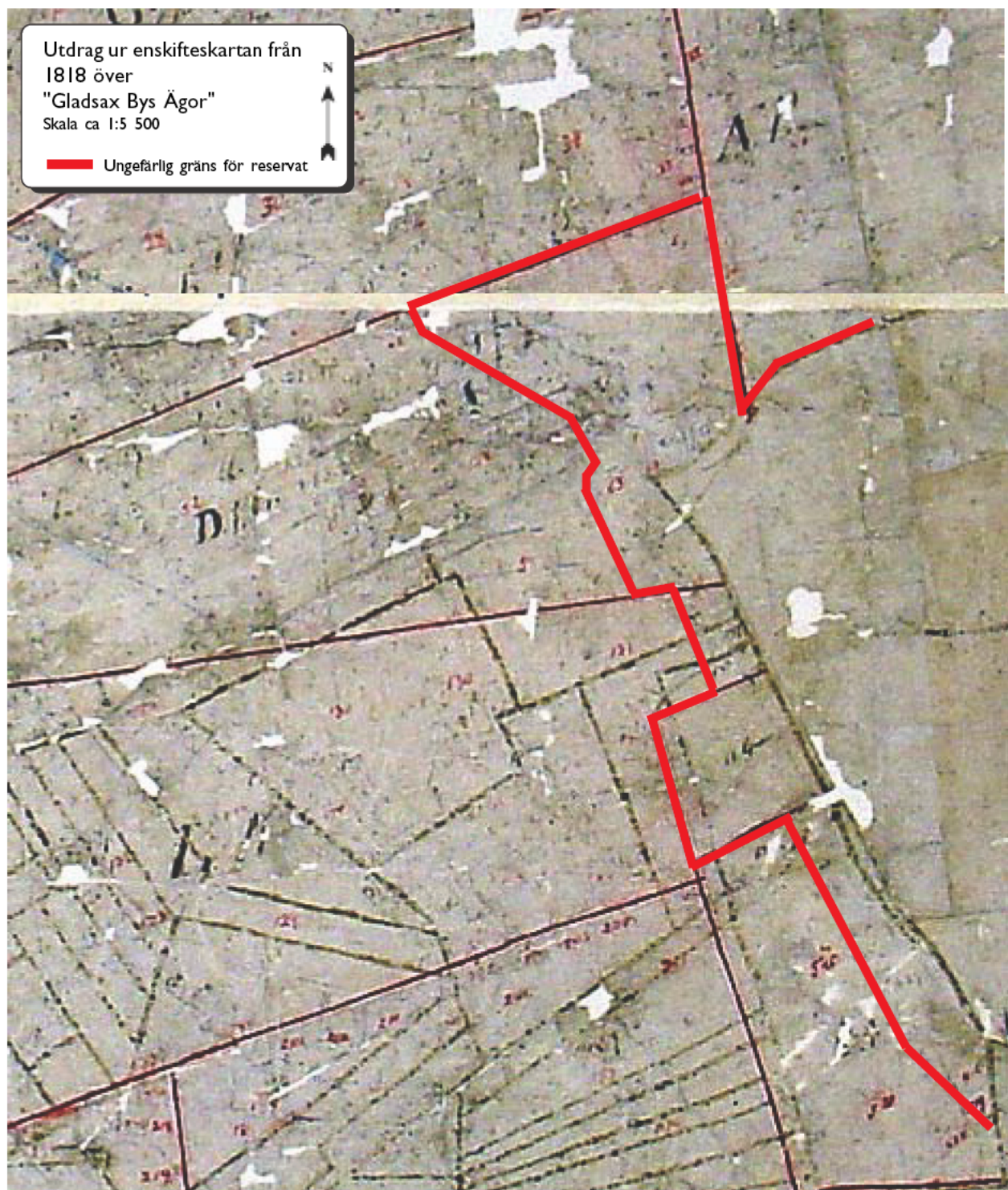
Utdrag ur enskifteskartan från 1804 över Gröstorps ägor. En uppskattning av den östra delen av reservatets läge är markerat med röd linje på kartan. Delar av utmarken "Enet" har grå färg på kartan.

Skala ca 1:15 000

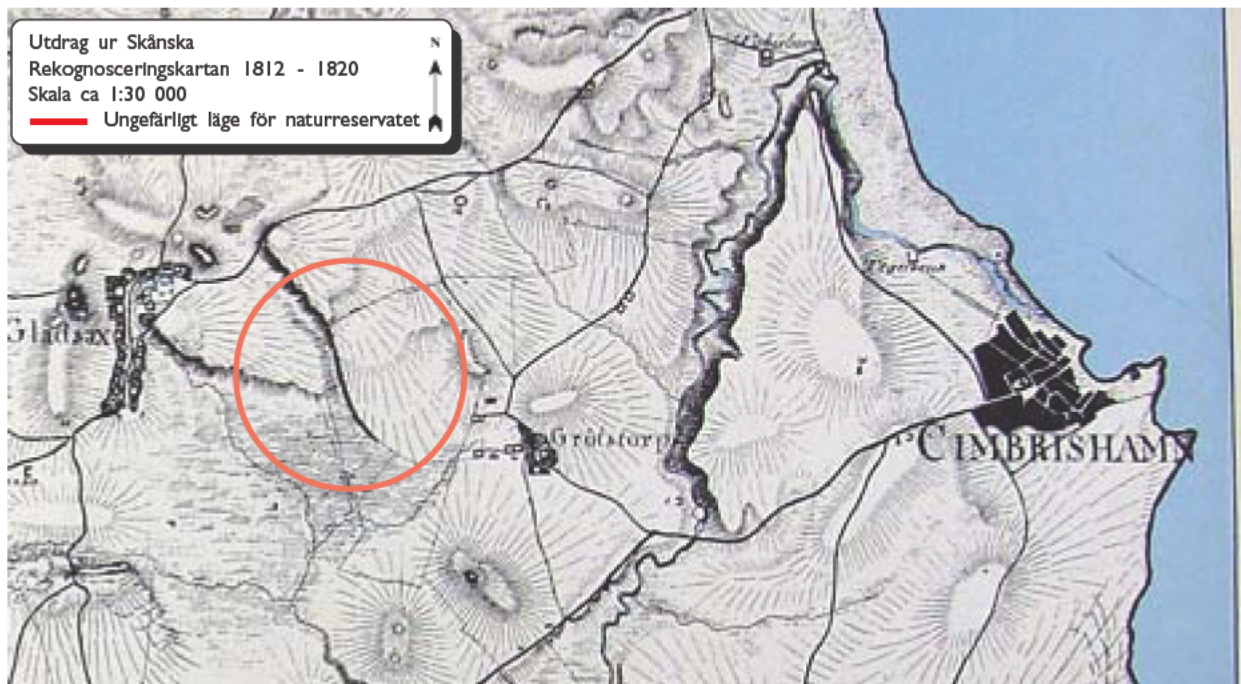
Utmarken Enet ägdes av:
G "Anders och Bengt Jöns söner"
E "Utsöckne frälsehemman under Gärnsnäs gård innehafves af Fru Öfverstelöjtnantskan Schönström"
K "Jöns Bengtssons enka"
I "Hans Nilsson"

Av ovanstående karta framgår att det inte har hänt särskilt mycket med indelningen av fastigheter i det gamla utmarksområdet "Enet". Området är i stort sett detsamma idag som 1794. Linne besökte branten den 1 juni 1749 och noterade då "Fåren sägas allmänt skadas av törne och därav mista ullen, vilket låter fuller mycket teoretiskt, men idag hade jag tillfälle av själva praxi se detsamma bestyrkt. De taggige slånbuskar vuxo omkring förstnämnde gruva och stodo med sina grenar på alla sidor ludna av ull, som de många får, vilka betade här på fälten, låtit kvisterne kamma av sig." Linne noterade också att "Flyghavre växte överallt på trädesåkrarne. De trodde att den bäst kunde utrotas genom larsmässoråg och den myckna körningen, som härpå användes."

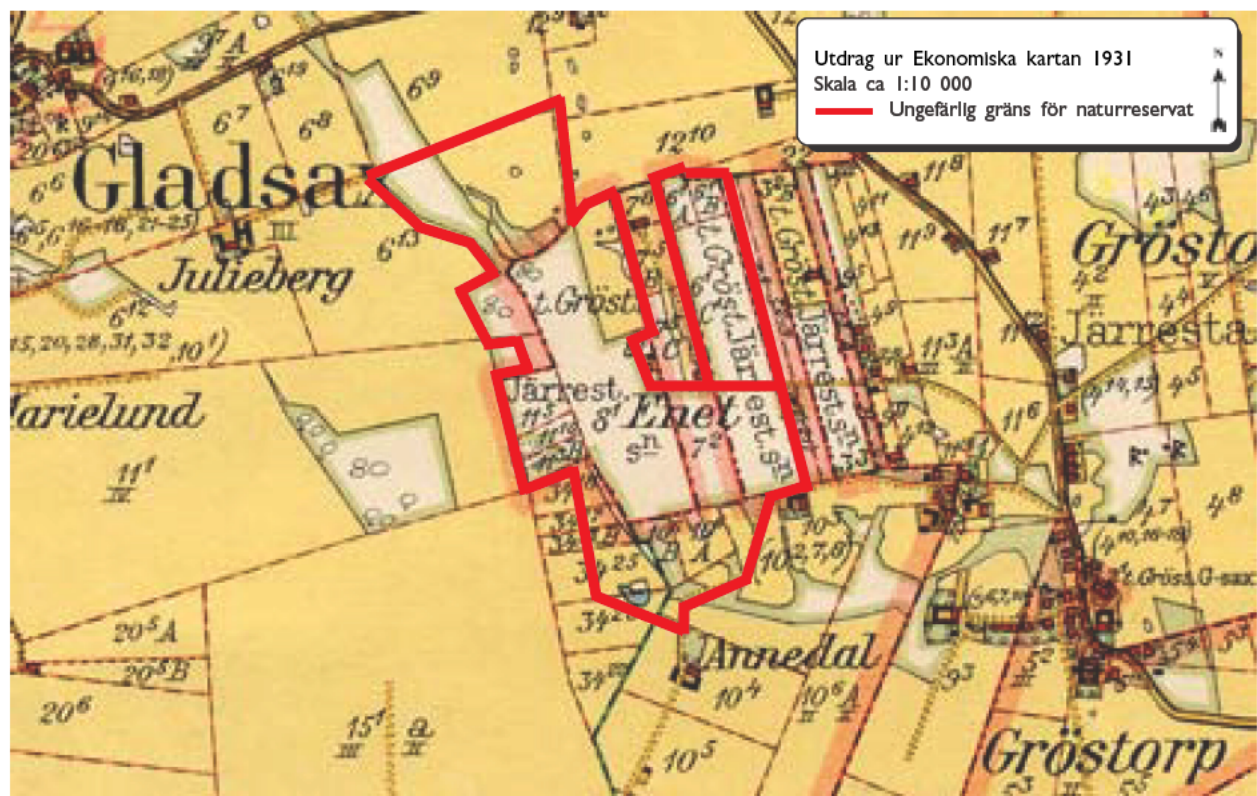
Äldre kartor över Gladsax är slitna och mycket svårtolkade. Gladsax by bestod under 1600-talet av 25 hemmansnummer och 10 gatehus. Byn hade tre åker- och ängsvågar (Norre, Västre och Östre Wång) som låg i tresäde. Därutöver fanns fem sand- eller utvågar. Storskifte genomfördes under åren 1790 - 1811. Enskifte fastställdes den 15 april 1818. Enligt enskifteshandlingarna är reservatet beläget i Östre Wång på gammal ängs- och åkermark som i öster gränsar till utmarken i Gröstorps by. Gränsen utgjordes av förkastningsbranten. Den norra delen av reservatet betecknades "Lille Lund" medan den södra delen var åker med beteckningen "Sannåkeren".

Förkastningsbranten framträder tydligt på den Skånska Rekognosceringskartan från 1812 - 1820. Det framgår också av karta att det fanns ett våtmarksstråk i den sydvästra delen av området.

Ängsbruket upphörde någon gång i slutet av 1800-talet. Av den ekonomiska kartan från 1931 framgår att större delen av utmarksområdet till största delen var betesmark med inslag av hårdvallsäng och åker i nordväst och i söder. Våtmarkerna som fanns i trakten har dikats ut successivt under 1900-talet och omförts till åkermark.

Idag nyttjas större delen av reservatet som naturbetesmark. I den norra och den västra delen finns kulturbete på gammal åkermark. I den sydvästligaste delen finns ett ohävdad område som är helt igenväxt med lövsly. Delar av förkastningsbranten är frånhägnad av säkerhetsskäl.

2.3 Översiktlig beskrivning av områdets bevarandevärden

2.3.1 Geovetenskapliga, biologiska och kulturhistoriska bevarandevärden

Geologi

Reservatet är beläget på en höjd av cirka 50 meter över havet. Dominerande bergart är sandsten som går i dagen på flera ställen i området. I reservatets centrala del finns en ca 15 meter hög förkastningsbrant (Impan) i underkambrisk sandsten. Branten har under lång tid påverkats av gruvverksamhet varvid bland annat blyglans och flusspat har utvunnits. Gruvdrift lär ha pågått från andra hälften av 1500-talet till 1760-talet. I samband med sin skånska resa 1749 besöker Linné Gladsax den 1 juni och noterar då att "Blyglans med silver hade yppat sig på östliga sidan om kyrkan, där man för några år sedan gått med en skärpning några famnar in på sidan av berget. En annor skärpning var överst på berget, för långa tider sedan arbetad. I brotten lyste den vita spatens varav stenarten bestod".

"Impan", förkastningsbrant i underkambrisk sandsten i gränsen mellan byarna Gladsax och Gröstorp.

Foto: 25 mars 2004

I sprickor i branten förekommer bland annat gångar av fluorit (flusspat) som är yngre än silur och äldre än trias, dvs. 280 - 435 miljoner år gamla. Flusspat är ett viktigt ämne inom de kemiska, metallurgiska och keramiska industrierna. Under 1940-talet bröts här flusspat som användes för aluminiumframställning. Av flusspaten tillverkades syntetisk kryolit, ett mineral som är nödvändigt i aluminiumprocessen. Till en början bröts flusspat direkt från bergväggen. Senare upprättades även schakt in i branten. Gruvverksamheten upphörde i början av 1940-talet och spåren efter denna är kulturhistoriskt intressanta.

Livsmiljötyper, flora och fauna

Från området har följande livsmiljötyper och arter rapporterats i enlighet med bilaga 1 i Rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (habitatdirektivet):

Kod	Livsmiljötyp	ungefärlig areal
4030	Torra hedar (alla typer)	1,2 ha
6210	Kalkgräsmarker	0,6 ha
6230	*Artrika stagg-gräsmarker på silikatsubstrat	Mosaik
8230	Pionjärvegetation på silikatrika bergytor	2,7 ha
8310	Grottor som inte är öppna för allmänheten	0,0 ha
1308	Barbastell - <i>Barbastella barbastellus</i>	

* = prioriterad livsmiljötyp

Vegetation.

Betydande delar av reservatet utgörs av en mosaik av kala sandstenshällmarker med mellanliggande hedvegetation. Träd- och buskskikt finns huvudsakligen utmed förkastningsbranten. I trädskiktet förekommer dungar av ask och alm med inslag av fågelbär, oxel och ek. I buskskiktet finns främst hagtorn och slån med inslag av nyponros. De torra hedarna utgörs av fårsvingelhed med bl.a. backtimjan, gråfibbla, ljung, backsippa, knippryle, jordtistel, jungfrulin, kärringtand och mindre partier med solvända och ängshavre. Kalkgräsmarker finns väl spridda i området med samma artinnehåll som fårsvingelheden men med tillägg av bl.a. ängshavre och axveronika. Stora delar är dock kulturpåverkade (tidigare gödsling, stödutfodring eller röjgödslingseffekter) med inslag av engelskt rajgräs, vitklöver, rölrika, ängssyra och utan förekomst av backtimjan. Ett mindre parti med stagghed med blodrot, stagg och harstarr finns i anslutning till tuvtåtelgräsmark. Även borsttåg förekommer i området. Pionjärvegetation på silikatrika substrat utgörs av hällmarkstorräng och har störst yta av förekommande naturtyper i området. Här växer bland annat kärleksört, gul fetknopp, vårtåtel, bergsyra, luddlosta, grönknavel och rölrika.

Fauna.

Faunan i området är dåligt dokumenterad. I den nordöstra gränsen till reservatet finns ett småvatten invid en kraftledning. I vattnet spelar årligen ett tiotal lövgrodor men någon reproduktion har aldrig konstaterats. Reservatet med omgivningar fungerar i första hand som födosöks- och övervintringsplatser för arten. Behovet av ytterligare vatten är stort. Grottor i förkastningsbranten utgör övervintringsplatser för bl.a. fladdermusarten barbastell (*Barbastella barbastellus*), som här har en av sina viktigaste skånska övervintringsplatser. Andra fladdermusarter som har observerats i gruvgångarna är vattenfladdermus (*Myotis daubentonii*), mustaschfladdermus/Brandts fladdermus (*Myotis mystacinus/brandtii*), nordisk fladdermus (*Eptesicus nilssonii*) och långörad fladdermus (*Plecotus auritus*). Hasselmus har sitt viktigaste utbredningsområde i Skåne strax norr om reservatet. Glada patrullerar regelbundet lufrummet över reservatet. I reservatet förekommer ofta rådjur och hare. Bland häckfåglar förekommer exempelvis näktergal.

Lövgroda (*Hyla arborea*) förekommer i naturreservatet.

2.3.2 Intressen för allmänheten

Reservatet är beläget nära Simrishamn och Gladsax och utnyttjas ofta som strövområde av allmänheten. Området är lättillgängligt via angöringsplats i områdets sydöstra del.

3 ÖVERSIKT ÖVER PLANERAD MARKANVÄNDNING OCH SKÖTSEL

3.1 Övergripande mål

Syftet med naturreservatet skall vara att bevara ett uråldrigt jordbrukslandskap som karakteriseras av öppna, naturbetes- och åkermarker i kuperad terräng med spridda eller grupperade lövbärande träd och buskar. Vidare skall en geologiskt intressant förkastningsbrant i underkambrisk sandsten innehållande kulturhistoriska spår av gruvsdrift bevaras. Reservatet ska innehålla biotoper som utgör en komplett och god livsmiljö för fridlysta eller nationellt rödlistade växt- och djurarter samt förekommande livsmiljötyper som av regeringen har rapporterats förekomma i enlighet med bilaga 1 i Rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (habitatdirektivet).

3.2 Generella riktlinjer och åtgärder

Gynnsam bevarandestatus för arter och livsmiljötyper som har rapporterats förekomma i enlighet med bilagorna i habitatdirektivet upprätthålls genom årlig hävd genom bete och/eller slåtter. Samtliga stängsel i reservatet ska ses över senast 2006. Grottor av betydelse för fladdermusfaunan skall bevaras och skyddas från störningar från besökare. Områdets population av lövgroda gynnas genom att spridningskorridorer utmed stengärden utvecklas, att buskrika övervintringsplatser i steniga partier bevaras samt att grupper av täta buskage av björnbär, slån, rosor och hagtorn tillåts utvecklas i delar av reservatet. Småvatten som kan fungera som reproduktionslokaler för groddjur bör återskapas.

Gammal åkermark brukas som åker, vall eller betesmark. Ersättning enligt gällande miljöstödsregler eftersträvas. Övrig mark (med undantag av förkastningsbranten) hävdas genom bete eller slåtter. Förkastningsbrantens brantaste del bör hållas fri från träd och buskage genom röjning för att motverka risken för ras. Branten skall i den övre delen vara fränhågnad för att motverka risken för att allmänheten och betesdjur kommer till skada. Runt branten ska det finnas skyltar som upplyser om att det råder risk för ras och att det inte är tillåtet att beträda området. Trädskikt ska vara olikåldrigt och dominerat av lövarter, i första hand ask, alm, fågelbär och oxel. Buskskiktet ska innehålla täta grupper och fullskiktade, sydexponerade bryn av främst hagtorn, hassel och slån. Träd- och buskskikt ska kontinuerligt finnas i förkastningsbrantens södra del.

Drift och underhåll av nyttjanderätter och servitut genomförs och bekostas av respektive nyttjanderättssinnehavare.

3.3 Kvalitetsmål

3.3.1 Jordbruksmark, (totalt ca 24,6 ha)

Målet är att genom lämplig hävd långsiktigt bevara och utveckla ett välhävdat, ålderdomligt och varierat jordbrukslandskap med inslag av trädbärande och buskrika betesmarker, fullskiktade och solexponerade bryn samt inslag av småvatten med biotoper för fridlysta eller rödlistade växt- och djurarter. Cirka 15 % av jordbruksmarkens areal ska kontinuerligt vara träd och buskbärande.

Särskild vikt ska läggas vid att bevara och vidareutveckla livsmiljötyper, som rapporterats i enlighet med bilaga 1 i Rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (habitatdirektivet), dvs det ska finnas cirka:

Kod	Livsmiljötyp	areal inom jordbruksmarken
4030	Torra hedar (alla typer)	1,2 ha
6210	Kalkgräsmarker	0,6 ha
6230	*Artrika stagg-gräsmarker på silikatsubstrat	Mosaik
8230	Pionjärvegetation på silikatrika bergytter	2,7 ha
8310	Grottor som inte är öppna för allmänheten	0,0 ha

Det ska finnas minst ett solbelyst småvatten med god vattenhållning och vattenkvalitet. Jordbruksmarken ska utgöra en komplett livsmiljö för en population av lövgroda på minst 50 djur. Exempel på andra arter som skall ha goda förutsättningar att utvecklas i området är barbastell.

Riktlinjer och åtgärder:

Kvalitetsmålen uppnås genom att området hävdas. Åkermark brukas som åker, vall eller betesmark. Betesmark hävdas genom bete med en intensitet som är anpassad till rådande förhållanden, främst med avseende på klimat och tillgång till vegetation. Solexponerade bryn och grupper av täta buskage med företrädesvis björnbär, slån, hagtorn och hassel ska utvecklas och bevaras till nytta för den biologiska mångfalden, främst lövgroda enligt anvisningar för respektive skötselområde.

Ytterligare småvatten får anläggas i syfte att öka tillgången på vatten i området. Anläggning av vatten får ske genom att bryta befintliga dräneringar men får inte inverka negativt på gynnsam bevarandestatus för habitat och arter som rapporterats förekomma i enlighet med EU:s habitatdirektiv. Småvattnen bör fördjupas om de tenderar att torka ut under delar av året. I närheten av småvattnen ska buskskikt på sikt utvecklas till täta grupper av buskage med främst björnbär och hassel som utgör fullgoda biotoper för bland annat lövgroda.

3.4 Jakt

Jakt får bedrivas enligt bestämmelser i jaktlagen. Foderautomater för vilt får ej placeras inom reservatet. I samband med jakt skall hänsyn tagas till det rörliga friluftslivet.

4

MÅL OCH FÖRESKRIFTER FÖR PLANERINGSOMRÅDEN

Hela naturvårdsobjektet (25,0 ha) är indelat i planeringsområden som redovisas och numreras översiktligt nedan och mer detaljerat på bilaga (skötselplanekarta). Planeringsområdena redovisas här markanvändningsvis med planerad markanvändning enligt följande:

4.1	Jordbruksmark (ca 24,6 ha):	Åker/vall/bete (ca 2,4 ha)	planeringsområde 1
		Betesmark (ca 22,2 ha)	planeringsområde 2
4.2	Övrig mark (ca 0,4 ha):	Förkastningsbrant	planeringsområde 3

Sammanställning av planeringsområden

Planeringsområde	Areal (ha)	Nuvarande hävd	Mål
1	2,4	Åker/bete	Åker/bete
2a	22,1	Bete	Bete
2b	0,1	Ohävdad jordbruksmark	Bete
3	0,4	Förkastningsbrant,	Övrig mark
SUMMA	25,0		

		Nuvarande areal	Mål
Jordbruksmark	- åker/vall/bete	2,4 ha	2,4 ha
	- bete	22,1 ha	22,2 ha
	- ohävdad betesmark	<u>0,1 ha</u>	<u>0,0 ha</u>
		24,6 ha	24,6 ha
Övrig mark	- förkastningsbrant	<u>0,4 ha</u>	<u>0,4 ha</u>
SUMMA		25,0 ha	25,0 ha

4.1 Hävd av jordbruksmark (24,6 ha)

Planeringsområde 1 och 2, (ca 2,4 ha respektive 22,2 ha)

Beskrivning:

Planeringsområde 1 (2,4 ha) är åker, vall eller kulturbetesmark.

Område 1 utgör en del av fastigheten Glad-sax 6:13 och brukas som kulturbetesmark. Planeringsområdet omges av stengärden på alla sidor. I stengärderna finns enstaka fågelbärsträd och hagtornsbuskar. Utmed den norra gränsen finns ett litet område som täcks av pestskräp. Området omges på den norra och östra sidan av stengärden och är fränhägnet med elstängsel. En luftledning går i det östra stengärdet. En mindre åkerholme (stenhög) finns i den centrala delen av planeringsområdet.

Planeringsområde 1 i riktning mot NO. Kulturbetesmark

Foto: 25 mars 2004

Planeringsområde 2 (22,2 ha) är betesmark.

Område 2a (22,1 ha), utgör del av fastigheterna Gladsax 6:13 och 20:6 samt fastigheterna Gröstorp 7:17, 11:5, 11:10 och 11:28, del av fastigheterna Gröstorp 8:7, 23:1 och 42:1

Planeringsområdet består till största delen av det gamla utmarksområdet "Enet" som avbryts av en förkastningsbrant i den västra delen.

Området är öppen betesmark med spridda buskage av hagtorn med inslag av slån och nyponros samt och dungar av ask med inslag av fågelbär, alm, oxel och ek. Träddungar förekommer främst utmed förkastningsbranten.

Jordtäcket är magert eller obefintligt över större delen av området och den underliggande sandstenen går i dagen på många platser. Väster om förkastningsbranten är jordlagret tjockare med inslag av morän. Flera för trakten karakteristiska stengärden finns i området.

Planeringsområde 2a i riktning mot N. Naturbetesmark

Foto: 25 mars 2004

Områdets nordöstra och södra del är gammal åkermark med en näringspåverkad vegetation. Även den nordvästra och västligaste delen av området är kulturpåverkad med stort inslag av engelskt rajgräs, vitklöver, röllika, ängssyra. I övrigt förekommer torra hedar som utgörs av fårsvingelhed med bl.a. backtimjan, gråfibbla, ljung, backsippa, knippfryle, jordtistel, jungfrulin, kärringtand och mindre partier med solvända och ängshavre. Kalkgräsmarker finns väl spridda i området med samma artinnehåll som fårsvingelheden med tillägg av god spridning på bl.a. ängshavre och förekomst av axveronika. Ett mindre parti med stagghed med blodrot, stagg och harstarr finns i anslutning till tuvtåtelgräsmark i områdets södra del. Även borsttåg finns i området. Pionjärvegetation på silikatrika substrat utgörs av hållmarkstorräng och har störst areal av naturtyperna i området. Här växer bland annat kärleksört, gul fetknopp, vårtåtel, bergsyra, luddlosta, grönknavel och röllika.

Planeringsområde 2a. Gammal åkermark i områdets sydvästligaste del.

Foto: 21 juni 2004

I den nordöstligaste delen av området, i fastighetsgränsen under kraftledningen, finns ett litet vatten där upp till cirka tio lövgrödor ibland spelar på våren beroende av vattentillgången.

Delar av området är skyddsområde för vattentäkt. Ett dikningsföretag berör den sydvästra delen av området. Vid gränsen i områdets sydvästligaste del har det tidigare funnits ett småvatten.

I nordväst finns en grind vid vägen mot Julieberg. I den centrala delen finns även en grind och övergång mot vägen i öster. Från vägen finns en stängselövergång mot den sydöstligaste betesfällan. En övergång finns

även från angöringsplatsen i reservatets sydöstligaste del.

En kraftledning går genom området norra del i SV - NO riktning. I området östra del finns även el- och teleledningar.

I den sydvästra delen, öster om förkastningsbranten finns ett litet småvatten som brukar hålla vatten fram till midsommar och som därefter är helt torrt.

En fångstfälla finns invid vägen i den sydöstra delen av området.

Område 2b (0,1 ha), utgör del av fastigheten Gröstorp 42:1.

Planeringsområdet består av en liten ohävdad betesmark som fungerar som stentipp invid vägen i den sydöstra delen av reservatet. I området finns enstaka träd och uppslag av alm och fågelbär. I fältskiktet finns tuvtåtel och hundäxing.

Planeringsområde 2b. Ohävdad mark på höger sida om vägen..

Foto: 21 juni 2004

Kvalitetsmål:

Planeringsområde 1:

Välhävdad mark som årligen hävdas som åker, vall eller betesmark.

Planeringsområde 2:

Välhävdad mark som hävdas genom årligt bete eller slåtter. Träd- och buskskikt ska finnas på högst 15% av planeringsområdet areal, företrädesvis utmed förkastningsbranten. Trädskiktet ska domineras av ask, fågelbär och ek. I buskskiktet ska det finnas rikligt med bland annat hagtorn, slån och hassel. Fullskiktad brynvegetation i solexponerade lägen ska eftersträvas.

Särskild vikt ska läggas vid att bevara och vidareutveckla livsmiljötyper, som rapporterats i enlighet med bilaga 1 i Rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (habitat-direktivet), dvs det ska finnas minst:

Kod	Livsmiljötyp	areal inom jordbruksmarken
4030	Torra hedar (alla typer)	1,2 ha
6210	Kalkgräsmarker	0,6 ha
6230	*Artrika stagg-gräsmarker på silikatsubstrat	mosaik
8230	Pionjärvegetation på silikatrika bergytter	2,7 ha

I området ska det finnas minst ett öppet småvatten som är solexponerat och vattenhållande året runt och som har en så god vattenkvalitet att det kan fungera som reproduktionslokal för lövgroda. I området ska det bland annat finnas en livskraftig, gärna reproducerande population av lövgroda på minst 50 djur.

Skötselmål och åtgärder:

Planeringsområde 1 ska brukas som åker, vall eller kulturbetesmark senast 2006.

Planeringsområde 2 ska vara under årlig beteshävd, anpassad efter rådande klimatförhållanden och vegetationstillgång, senast år 2006.

Åtgärder:

Stängsel:

Samtliga stängselses över under perioden 2004 - 2006. Det lilla ohävdade området 2b, norr om fångstfållan vid vägen i den sydöstra delen av reservatet, hägnas om så att det ingår i den i väster angränsande betesmarken. Röjning för stängseldragning bör utföras under perioden 1 november - 1 mars av hänsyn till eventuella förekomster av lövgroda och hasselmus. För att bibehålla och utveckla spridningskorridorer för faunan ska äldre, grova träd samt större buskage av hagtorn, slån, hassel eller björnbär i eller invid stengärderna sparas. Stängsling bör därför ske runt träd och utanför buskage tills dessa hunnit utvecklas till sådan storlek att en stängselkorridor kan röjas fram bakom buskagen. Stängselkorridorer ska vara tillräckigt breda för att möjliggöra effektivt fungerande elhägn. Korridorerna ska hållas öppna genom bete. Vid stängsling bör miljövänligt material utnyttjas.

Avverkning, röjning/gallring

Vid underhåll av bryn ska arbete företrädesvis ske på brynens norra sida. Brynen får gärna expandera mot söder. I område 2a ska träd och buskage i den södra delen av förkastningsbanten bibehållas. Markägare får avverka enstaka träd och buskage för husbehov. Bärande träd och buskar i stengärden och steniga partier sparas i syfte att skapa spridningskorridorer och övervintringsplatser för bland annat lövgroda.

Vård av småvatten:

I område 2a får ytterligare småvatten för lövgroda återskapas vid behov på för ändamålet lämplig plats.

Hävd:

Planeringsområde 1 brukas årligen som åker, vall eller betesmark med början 2006. Planeringsområde 2 ska vara under årlig beteshävd senast 2006.

Bete bör ske med nöt eller nöt i kombination med någon enstaka häst. Fårbete bör undvikas av hänsyn till reservatets känsliga flora. Ersättning enligt gällande miljöstödsregler eftersträvas. Tillskottsutfodring är ej tillåten med undantag för övergångsutfodring på av naturvårdsförvaltaren anvisad plats vid betessläpp och installning. Kalvgömmor är tillåtna.

Dokumentation:

Dokumentation bör ske, under 2005 och 2006, av i första hand förekommande Natura2000-habitat och arter samt lövgroda och bladfotingar. Dokumentation av lövgroda bör avse antalet spelande hanar samt reproduktionsresultat.

4.2 Hävd av övrig mark (0,4 ha)

Planeringsområde 3 (ca 0,4 ha)

Beskrivning:

Planeringsområde 3 (0,4 ha) är en förkastningsbrant.

Område 3 berör del av fastigheterna Gladsax 6:13 och 20:6 samt del av fastigheterna Gröstorp 8:7 och 11:5.

Området utgörs av den brantaste och högsta delen av en förkastningsbrant i underkambrisk sandsten. Den norra delen av förkastningen är cirka 15 meter hög. Höjden avtar i den södra delen av branten. Branten innehåller spår efter tidigare gruvverksamhet. I gruvgångarna förekommer bland annat fladdermöss (Barbastell).

I branten med omgivningar finns hagtorns- och slånbuskage och lövdungar dominerade av alm och ask. Flera almar förefaller vara drabbade av Holländsk almsjuka.

Två vattenborror finns i den västra delen av planeringsområdet, strax intill förkastningsbranten. Vid den norra vattenborran finns elanslutningsskåp (Elge, Sydkraft 4286).

Ett ras inträffade i mars 2004 varvid en av gruvgångarna störtade in och ett större hål uppstod i marken nedanför branten. Hålet fylldes igen och brantens övre del hägnades av säkerhetsskäl. Skyltar som varnar för ras sattes upp.

I den övre delen av branten finns decimeterbredda sprickor och risken för ras är överhängande.

Planeringsområde 3. Instörtad gruvgång nedanför förkastningsbranten.

Foto: 25 mars 2004

Planeringsområde 3. Stenras i branten

Foto: 25 mars 2004

Planeringsområde 3. Norra vattenborran.

Foto: 25 mars 2004

Kvalitetsmål:

Gruvgångar i förkastningsbranten skall bevaras till gagn för fladdermöss, i första hand barbastell.

Åtgärder:

Branten med dess spår av gruvverksamhet skall bevaras. Träd och buskar i brantens högsta del bör om möjligt avvecklas i syfte att minska risken för nya ras. Brantens övre del ska vara fränhågnad senast 2004 för att minska risken för att allmänheten och betesdjur kan komma till skada. Runt branten ska skyltar som varnar för ras och som talar om att tillträdesförbud råder sättas upp senast 2004. Brantens nedre del fränhågnas under 2005 och förses med skyltar som talar om att det råder beträdnadsförbud och risk för ras. Gruvgången, som utgör övervintringsplats för fladdermöss, får ej tillåtas att täppas igen genom ras eller liknande. Gruvgångar som störtar in ska jämnas ut genom schaktning varvid nedfallna stenar får nyttjas som fyllnadsmaterial.

5 SAMMANFATTNING OCH PRIORITERING AV PLANERADE SKÖTSELÅTGÄRDER

Åtgärd	När	Planområde	Vem	Prioritet	Finansiering
Nyanläggning av stängsel, grindar och övergångar 2004 - 2006, därefter vid behov	alla		Länsstyrelsen	1	Vårdanslag
Underhåll av grindar och övergångar Vid behov	2		Länsstyrelsen	1	Vårdanslag
Underhåll av stängsel och stängselaggregat Vid behov	1 och 2		Markägare	1	
Anläggning och underhåll av stigar 2004 - 2005, därefter vid behov	Vid behov		Länsstyrelsen	1	Vårdanslag
Gränsutmärkning och skyltning 2004 - 2005, därefter årligt underhåll	Alla		Länsstyrelsen	1	Vårdanslag
Uppsättning och underhåll av skyltar och stängsel runt förkastningsbrant 2004, därefter årligt underhåll	3		Länsstyrelsen	1	Vårdanslag
Åkerbruk	Årligen	1	Markägare	2	Miljöstöd eftersträvas
Bete	Årligen från 2006	(1) och 2	Markägare	1	Miljöstöd eftersträvas
Gallring och röjning enligt skötselplan 2004 - 2010, därefter vid behov	2 och 3		Länsstyrelsen	1	I första hand miljöstöd, i andra hand vårdanslag.
Angöringsplats, anläggning och nyttjanderättsavtal 2005, därefter årligt underhåll	utanför reservatet		Länsstyrelsen	2	Vårdanslag
Anläggning och underhåll av småvatten 2005 - 2006, därefter årligt underhåll	2		Länsstyrelsen	1	Vårdanslag

<i>Åtgärd</i>	<i>När</i>	<i>Planområde</i>	<i>Vem</i>	<i>Prioritet</i>	<i>Finansiering</i>
Dokumentation av flora och fauna	2005-2006, därefter vart femte år	Alla	Länsstyrelsen	2	Vårdanslag
Uppföljning av skötselmål	Årligen	Alla	Länsstyrelsen	1	Vårdanslag
Uppföljning kvalitetsmål	Vart femte år	Alla	Länsstyrelsen	1	Vårdanslag
Gång- och cykelled	Vid behov	1 och/eller 2	Simrishamns kommun	2	
Drift och underhåll av nyttjanderätter och servitut	Vid behov	Alla	Respektive nyttjande- rättsinnehavare	2	Berörd nyttjande- rättsinnehavare

6 ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

6.1 Övergripande mål

Naturreservatet skall vara tillgängligt för allmänheten utan anläggningar för friluftslivet.

6.2 Riktlinjer och åtgärder

6.2.1 Tillgänglighet

Området är lättillgängligt via markväg söderifrån. Angöringsplats som rymmer ca fem personbilar anläggs enligt skötselplanekartan under 2005. Mittför angöringsplatsen finns en stängselgenomgång som leder besökare till reservatet.

Nyttjanderättsavtal för angöringsplatsen tecknas med ägaren till fastigheten Gröstorp 42:1. Angöringsområdet hålls öppet genom återkommande röjning eller slåtter. Anläggning av stigmarkeringar, uppsättning av spänger, stängselövergångar, grindar och reservatinformationsskyltar under 2004 och 2005. Stängselövergångar, stigmarkeringar, spänger, grindar och skyltar kontrolleras årligen och underhålls vid behov.

Föreslagen angöringsplats i reservatets södra del.

Foto: 22 oktober 2003

6.2.2 Anordningar för friluftslivet

Behov av sanitära anordningar och soptunnor föreligger ej. Markerad stig som leder besökare genom området får anläggas vid behov. En enkel gång- och cykelled, som skapar förbindelse mellan Gladsax och Gröstorp, får anläggas genom reservatet på plats som inte inverkar negativt på gynnsam bevarandesstatus för de habitat och arter som pekats ut av regeringen inom ramen för Rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (habitatdirektivet).

6.2.3 Information

Enkla informationsskyltar sättes upp vid angöringsplatserna under 2004 eller 2005. Skyltar underhålls vid behov.

6.2.4 Utmärkning av naturreservatets gräns

Gränsutmärkning skall utföras enligt svensk standard (SIS 03 15 22) 2004. Därefter kontrolleras utmärkningen årligen och kompletteras vid behov.

7 UPPFÖLJNING, UTVÄRDERING OCH ÖVERVAKNING AV NATURVÄRDEN

Övervakning av naturvärden

Riktlinjer och åtgärder

Länsstyrelsen svarar för dokumentation av områdets naturvärden. Dokumentation bör ske, under 2005 och 2006, av i första hand förekommande Natura2000-habitat och arter samt lövgroda och bladfotingar. Dokumentation av lövgroda bör avse antalet spelande hanar samt reproduktionsresultat.

Därefter svarar länsstyrelsen för övervakning av ovanstående livsmiljöer och arter vart femte år. Länsstyrelsen svarar för val av inventeringsmetodik i samarbete med ArtDatabanken.

Uppföljning och utvärdering av skötsel av reservatet

Riktlinjer och åtgärder

Uppföljning ska ske enligt följande:

1. Årlig uppföljning av skötselmål
2. Uppföljning av kvalitetsmål vart femte år.

Denna dokumentation skall utgöra underlag vid revideringar av skötselplanen.

Uppföljning av skötselmål

Skötselmål följs upp årligen. I betesmarkerna skall hävden följas upp regelbundet och ge resultatet godkänt eller icke godkänt. Förvaltaren svarar för uppföljning av skötselmål.

Uppföljning av kvalitetsmål

Kvalitetsmålen skall följas upp vart femte år i enlighet med anvisningar från förvaltaren. Uppföljning av kvalitetsmål ska i första hand inriktas på gynnsam bevarandestatus för lövgroda samt för de livsmiljötyper och arter som har rapporterats i enlighet med Rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (habitatdirektivet):

Kod	Livsmiljötyp	ungefärlig areal
4030	Torra hedar (alla typer)	1,2 ha
6210	Kalkgräsmarker	0,6 ha
6230	*Artrika stagg-gräsmarker på silikatsubstrat	Mosaik
8230	Pionjärvegetation på silikatrika bergytter	2,7 ha
8310	Grottor som inte är öppna för allmänheten	0,0 ha
1308	Barbastell - <i>Barbastella barbastellus</i>	
* = prioriterad livsmiljötyp		

8 REVIDERING AV SKÖTSELPLANEN

Skötselplanen gäller tills vidare vad gäller i planen angivna mål och riktlinjer för hävden. De åtgärder som anges i planen, inom ramen för givna riktlinjer, skall ses över om uppföljning av kvalitetsmålen visar att en översyn är nödvändig eller i övrigt när det är påkallat.

9 FINANSIERING AV FÖRVALTNINGEN

9.1 Ekonomisk utredning

Förvaltaren gör en ekonomisk utredning avseende kostnader och intäkter för förvaltningen.

9.2 Finansiering av förvaltningen

Förvaltaren ansvarar för (ev bekostar):

- upprättande och revidering av skötselplan
- nyanläggning av stängsel,
- nyanläggning och underhåll av stigar, grindar och stängselövergångar i reservatet
- anläggning och underhåll av stängsel runt förkastningsbrant,
- anläggning och underhåll av småvatten i enlighet med fastställd skötselplan
- dokumentation och övervakning av florans och faunans utveckling enligt skötselplan
- uppföljning av skötselåtgärder i reservatet
- nyttjanderättsavtal för samt anläggning och underhåll av angöringsplats,
- utmärkning och underhåll av reservatets gränsutmärkning
- tillverkning och underhåll av informationsskyltar
- produktion av enkel informationsfolder om reservatet
- tillsyn av skötsel

Markägare (arrendator) ansvarar för (ev bekostar):

- Åkerbruk, bete och slätter
- underhåll av stängsel
- ev underhåll av samt abonnemangs- och elförbrukningsavgift för elstängselaggregat.

Nyttjanderättsinnehavare ansvarar för (ev bekostar):

- Drift och underhåll av nyttjanderätten

Simrishamns kommun ansvarar för och bekostar:

- Anläggning, drift och underhåll av gång- och cykelled genom reservatet

10 KÄLLOR

Enskifte 1805-07-02, Akt 11-JÄR-2

Enskifte Gröstorps by 1818-04-15, Akt 11-GLA-9

Hemmansklyvning AE Gladsax 11:1 1853-09-22, Akt 11-GLA-40

Hemmansklyvning, ägoutbyte B 1874-01-05 Gladsax 6:13, Akt 11-GLA-69